

Gjennemførelse. De andre Statsdele ere ved det Forhold, hvori de have stillet sig til det egentlige Danmark, udelukkede derfra. Det er nu Regjeringens Hensigt, saavidt jeg har opfattet den, at, naar Rigsdagens Samtykke er erholdt, saa at sætte den nye Arvelov igennem for Hertugdømmerne, uden at spørge om deres Samtykke; det er det, som vil finde europæisk Anerkjendelse. Saadanne Spørgsmaal, som her opstaae, lade sig ikke løse ved simple juridiske Forhandlinger efter sædvanlige juridiske Former; men her er det nødvendigt, at man støtter sig til en afgjørende Magt, og det kan man ogsaa gjøre med en saa meget roligere Samvittighed, som det i og for sig selv er ret, at de Folkeslægter, der igennem Aarhundreder have hørt sammen, have udgjort et sælses Røsgeme, ikke adskilles paa Grund af dynastiske Interesser, paa Grund af forskellige Arvesølger, og, da nu dette kan sættes igennem paa en saa beqvem og lempelig Maade og saa meget i Danmarks Interesse, som man ikke lettelig skulde have ventet, saa troer jeg, at det ikke er vel betænkt, naar man dertil vilde sige Nei.

Over de nærmeste Følger, som Budskabets Forkastelse kunde have, skal jeg dog endnu tale nogle Ord. Der er jo nemlig kun de to konstitutionelle Veie, Rigsdagens Opøsning og et Ministerkiste. Jeg er aldeles enig i, hvad der er sagt om det meget Uhyggelige og Bestenkelige, der vilde være i en ny Opøsning, men det er dog et aldeles konstitutionelt Middel, og der er intet andet; det er derfor at vente, at Regjeringen vil benytte sig deraf, thi et Ministerkiste kan her aldeles ikke tænkes som noget Middel, hvorved denne Sag kan udfæves, da intet andet Ministerium er istand til at gennemførelsen Sags Ordning, som engang er vedtagen, hvis den nærværende Sag falder (Hør!). Det er ikke af Interesse for det nuværende Ministerium, at det ligger mig paa Hjerte, at Budskabet skal antages, men det er af Interesse for Fædrelandet. Intet Ministerium, ingen Regjering kan sætte Fod her, hvis dette Budskab bliver forkastet (Hør!); det er min fulde komne Overbeviisning (Hør!). Der er blevet yttrret den Mening, at Sagen kunde afgjøres paa en anden Maade, at Regjeringen nemlig

kunde benytte Grundlovens § 100, hvorefter Sagen vel skulde gaae noget langsommere, ved at gaae igennem 3 forskellige Rigsdage, men derimod ikke vilde behøve den store Majoritet, der udfordres efter Grundlovens § 4, saa at det ikke vilde være vanfælligt at gennemførelsen, siden det, med al den Modstand, det har fundet, dog klarligt foreligger, at en overveiende Pluralitet vil stemme for Budskabets Antagelse. Men jeg kan ikke overbevise mig om, at den ærede Folkethingsmand, som har udtalt denne Mening, har fortolket Grundloven rigtigt, thi jeg troer, at en Forandring i Arvesølgen ikke kan sættes igennem uden paa den i § 4 nævnte Maade. Jeg kan ikke antage, at den Maade, som § 100 bestemmer, skulde indeholde en større Betryggelse, og at man derfor maatte være tilfreds med den; thi de $\frac{3}{4}$ af Stemmerne ere en stor Garantie for, at der ikke skal skee Noget, som er urigtigt. Man maatte i dette Dieblit ønske, at der ikke behøvedes et saa stort Antal Stemmer, men jeg antager det dog for at være i sig selv velbetænkt, at der for en saa stor og vigtig Forandring som denne skal være et saa overveiende Antal Stemmer, og det er ogsaa velbetænkt, at man ikke vil have, at Sagen skal trækkes i Langdrag ved at gaae igennem flere Rigsdage. Jeg troer altsaa, at § 4 anviser den eneste Veie, hvorpaa den omhandlede Arvelov forfatningsmæssigt kan sættes igennem. Jeg kan ikke nægte, at jeg i sin Tid havde ønsket, at § 100 udtrykkeligt havde nævnt § 4 som en Undtagelse; at det ikke skete, var, fordi Rigsforsamlingen ikke dengang ansaae det for nødvendigt, men, saavidt jeg opfattede Sagen, var det ikke, fordi man troede, at Arvesølgeforsandringen burde sættes igennem paa anden Maade end den, der er bestemt i § 4. Jeg troer altsaa, at det vil være høist vigtigt, at Sagen nu gaaer igennem med den Stemmesfæerhed, som efter § 4 fordres, og jeg kan ikke vel tænke mig Andet, end at Regjeringen, naar det ikke skeer, maa bruge de Midler, som Grundloven hjemler til at faae den iværksat, om det vil lykkes eller ikke, maa Gud vide, men det er Regjeringens Pligt at holde fast ved det, som den anseer for nødvendigt til Statens Frelse, saalænge der gives en konstitutionel